

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า
อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

Political Participation of People in Ban Lao Sub-district Administrative
Organization, Ban Fang District, Khon Kaen Province

ประกิจ สวนแก้วมณี¹

Prakit Suankaeomanee

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล รวมไปถึงเพื่อเสนอแนะแนวทางในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บและรวบรวมข้อมูลประชาชนที่อาศัยอยู่ตามทะเบียนรายชื่อประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 14 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้นประมาณ 385 คน โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ด้วยสถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test/One – Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี (Least Significant Difference : L.S.D.) ผลการวิจัย พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรปลูกฝังความคิดพื้นฐาน ฝึกอบรม สร้างความเข้าใจให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ (Keywords): การมีส่วนร่วมทางการเมือง; การใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง; กิจกรรมทางการเมือง

Received: 2021-07-27 Revised: 2021-08-09 Accepted: 2021-08-11

¹ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง คณะวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา Master of Political Science Program Department of Politics and Governance Faculty of Innovation and Management College Suan Sunandha Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: pra_kit12@hotmail.com

Abstract

This research aimed to: 1) examine the level of political participation, to compare the political participation of people classified by personal factors, and 3) to recommend the guidelines for encouraging political participation of people in Ban Lao Sub-district Administrative Organization, Ban Fang District, Khon Kaen Province. The research was conducted for collection of data by using questionnaire and quantitative method was applied for data analysis. The group sample of 385 cases were drawn from 14 villages in Ban Lao Subdistrict Administrative Organization, Ban Fang District, Khon Kaen Province, using stratified random sampling method. Data were then analyzed using descriptive statistics included percentage, mean and standard deviation. Hypothesis Testing divided by the difference of personal factors using T-test, F-test with One Way Anova. and Least Significant Difference : L.S.D. The results of this research revealed that: 1) political participation of people in Ban Lao Sub-district Administrative Organization, Ban Fang District, Khon Kaen Province was at a low level, and 2) the difference of personal factors affected political participation. The organizations should provide them the idea, training, and building an understanding regarding to the importance of political participation and establish a network for people participation in checking and receiving accurate information.

Keywords: Political Participation; Electoral Rights; Political Activity

บทนำ (Introduction)

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น หัวใจสำคัญคือการศึกษาที่ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นการกระจายอำนาจให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาปัญหาความต้องการร่วมกัน ในการตัดสินใจร่วมกันวางแผนดำเนินงาน หรือแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ดำเนินการหรือปฏิบัติงานร่วมกัน ตลอดจนรับรู้ผลดี เสียจนเกิดความภาคภูมิใจร่วมกัน (พีระ พร นวม, 2544)

แต่ในสภาพความเป็นจริงในสังคมยุคปัจจุบันของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทยจะเห็นได้ว่าประชาชนที่เป็นกลุ่มคนชั้นกลางขึ้นไปที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการเมืองดี กลับปฏิเสธที่จะเข้าร่วมทางการเมืองในรูปแบบที่เป็นทางการหรือการใช้สิทธิ์เลือกตั้ง เพราะขาดความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อพฤติกรรมของนักการเมืองและพรรคการเมืองที่สังกัดอยู่ นอกจากนั้นวิถีชีวิตในโลก

เศรษฐกิจแบบทุนนิยม ทำให้คนกลุ่มนี้มีความเร่งรีบในการดำรงชีวิต แสวงหาความมั่นคง ความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและชีวิตส่วนตัว โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตน ขาดจิตที่เป็นสาธารณะ จนทำให้ไม่สนใจการมีส่วนร่วมทางการเมือง อีกทั้งกลุ่มคนระดับล่างในสังคมที่มีฐานะยากจน ขาดการศึกษา ขาดโอกาส ในการประกอบอาชีพ ทำให้ประชาชนกลุ่มคนเหล่านั้นไม่เข้าใจว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีความสำคัญต่อการหาเลี้ยงชีพตนเองอย่างไร จึงปฏิเสธการมีส่วนร่วมทางการเมืองเมื่อขาดปัจจัยจูงใจ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในเชิงสัญลักษณ์ โดยปราศจากความตระหนักและความเข้าใจ ในคุณค่าของการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแท้จริง หรือเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองเพราะ มีปัจจัยแทรกซ้อนอื่น ๆ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเกิดขึ้นตามหลักการของการกระจายอำนาจ เพื่อให้ประชาชนในเขตพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามหลักของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งตัวแทนเข้าไปบริหารงานท้องถิ่นของตน การมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาในทุกระดับตั้งแต่องค์กรชุมชนขนาดเล็กในชนบทจนถึงการพัฒนาประเทศที่ต้องใช้มติของภาคประชาชนในการจัดการและการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน การมีส่วนร่วมจึงก่อให้เกิดพลังของทุกฝ่ายในการร่วมคิดร่วมทำ และร่วมกันรับผลตอบแทนจากการที่ได้ทำงานร่วมกัน ทั้งนี้เพราะผลจากการร่วมกันคิด ร่วมกันทำนำไปสู่การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ, 2548) ดังนั้น เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมทางการเมือง ย่อมส่งผลให้การเมืองการปกครองในระดับประเทศเกิดประสิทธิภาพเช่นกัน จึงทำให้เกิดการศึกษาวิจัยในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจและองค์ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนให้ประชาชน เกิดส่วนร่วมทางการเมืองให้มีระดับที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยออกแบบการวิจัยเป็นเชิงปริมาณ โดยศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น รายละเอียดดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ประชาชน 14 หมู่บ้าน ในเขตตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 10,426 คน (สำนักงานทะเบียนอำเภอบ้านฝาง, 2562)

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชน 14 หมู่บ้าน ในเขตตำบลบ้านเหล่า จำนวน 385 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างง่าย (Stratified Random Sampling) โดยใช้สูตรของทาร์ยามาเน่ จำนวนกลุ่มตัวอย่างประมาณ = 385 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อนำมากำหนดเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น 4 ด้าน ด้านการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านการสนับสนุนกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ด้านการติดตามข่าวสารการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง และเกณฑ์ในการวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1) ดำเนินการสร้างแบบสอบถามแล้วนำมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ทางด้านโครงสร้างข้อคำถามและเนื้อหา

2) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ซึ่งผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 มาใช้เป็นข้อคำถาม

3) นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วทดลองใช้ (try-out) กับนักประชาชน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) จึงได้ค่า Alpha 0.888

4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นมาปรีกษาอาจารย์ที่ปรีกษาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

5) นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขและมีความสมบูรณ์ มาดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับและนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ด้วย t - test (Independent t - test) และวิเคราะห์ ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) และภายหลังการวิเคราะห์พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างจะทำการทดสอบรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ดังนี้

1.ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 385 คน

เป็นเพศหญิง จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 55.80 เป็นเพศชาย จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 44.20 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 70.90 รองลงมาเป็นผู้มีอายุ 31 - 50 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10 รองลงมาเป็นผู้มีอายุ 18 - 30 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 เป็นผู้มีสถานภาพสมรส จำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 81.60 รองลงมาเป็นผู้มีสถานภาพโสด จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 18.40 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 66.23 รองลงมาเป็นผู้มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 18.44 และเป็นผู้มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 15.33 มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 66.50 รองลงมาเป็นผู้มีอาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชน จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10 รองลงมาเป็นผู้มีอาชีพรับราชการ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 16.40 และมีรายได้/เดือน ต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 56.40 รองลงมาเป็นผู้มีรายได้/เดือน 9,000 บาทขึ้นไป จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 รองลงมาเป็นผู้มีรายได้/เดือน 3,001 - 9,000 บาท จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.60

2.ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

ผลการศึกษาเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างของประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.22 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.802

เมื่อแยกพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น แบบเป็นรายด้านแล้วพบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมือง ในด้านการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.35 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.926
2. การมีส่วนร่วมทางการเมือง ในด้านการสนับสนุนกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอยู่ในลำดับมาก เป็นลำดับที่ 2 โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.34 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.109
3. การมีส่วนร่วมทางการเมือง ในด้านการติดตามข่าวสารการเมือง อยู่ในลำดับปานกลาง เป็นลำดับที่ 4 โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.19 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.938
4. การมีส่วนร่วมทางการเมือง ในด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง อยู่ในลำดับปานกลาง เป็นลำดับที่ 3 โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.00 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.666

3.เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ตามปัจจัยส่วนบุคคล สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชน ที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกัน

4.ข้อเสนอแนะและแนวทางในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

- 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสร้างเครือข่ายให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และแจ้งข่าวการทุจริตเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ และตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง มากกว่าการรณรงค์ในช่วงที่มีการเลือกตั้งเท่านั้น

2) หน่วยงานควรมีการปลูกฝังความคิดพื้นฐาน สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้แก่ประชาชนตั้งแต่ระดับเยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

อภิปรายผลการวิจัยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น เกี่ยวกับการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การสนับสนุนกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การติดตามข่าวสารการเมือง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมือง เรียงลำดับเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ด้านการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการสนับสนุนกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการติดตามข่าวสารการเมือง อยู่ในระดับน้อย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารในส่วนท้องถิ่นที่ห่างไกลถือเป็นสิ่งสำคัญ รวมถึงการให้ความรู้ทางด้านกฎหมาย แก่ประชาชนในท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในสิทธิการมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนได้ตระหนักถึงสิทธิของตนตามรัฐธรรมนูญ และสามารถใช้อิทธิพลได้อย่างเต็มที่ ซึ่งถือเป็นหน้าที่โดยตรงของหน่วยงานภาครัฐราชการ อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และฉวีลวดี บุรีกุล (2548) กล่าวว่า ระดับการให้ข้อมูล เป็นระดับต่ำสุด และเป็นวิธีการที่ง่ายที่สุดของการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้วางแผนโครงการกับประชาชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลแก่ประชาชน โดยวิธีการ ต่าง ๆ เช่น การแถลงข่าว การแจกข่าวสาร และการแสดงนิทรรศการ เป็นต้น แต่ไม่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นหรือเข้ามาเกี่ยวข้องใด ๆ

อภิปรายผลการวิจัยเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

จากผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแล้ว สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

(1) กลุ่มตัวอย่างของประชาชน ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรา กมลโรจน์ (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผลการเปรียบเทียบประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

(2) กลุ่มตัวอย่างของประชาชน ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) ที่ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยพบว่า อายุของประชาชนที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

(3) กลุ่มตัวอย่างของประชาชน ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิดรัตน์ เด่นจารุกุล (2559) ทำการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม พบว่า ประชาชนที่อยู่ในเขตนครเมืองนครปฐมมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ สถานภาพ

(4) กลุ่มตัวอย่างของประชาชน ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพินดา เกิดมาลี (2547) ทำการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า สตรีที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วจะเห็นว่าสตรีที่ประกอบอาชีพต้องใช้แรงงานรับจ้าง มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีแผนงานในการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

(5) กลุ่มตัวอย่างของประชาชน ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน สอดคล้องกับ ประสงค์ สาวเสม (2551) ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลหลักเมืองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ต่างกัน ปรากฏว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่ระดับการศึกษาต่างกัน ย่อมมีความต้องการและแสดงความคิดเห็นกับเรื่องทางการเมือง

เมือง มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาน้อยกว่าจึงทำให้มีความสนใจในเรื่องการเมืองแตกต่างกัน

(6) กลุ่มตัวอย่างของประชาชน ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน สอดคล้องกับอิน ดีแสง (2551) ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีรายได้สูงจะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่ากลุ่มที่รายได้ต่ำ จะมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยทั้งนี้เป็นเพราะประชาชนที่มีรายได้น้อยต้องใส่ใจในการทำงานเพื่อหารายได้เลี้ยงชีพมากกว่าผู้มีรายได้สูง จึงไม่ค่อยมีเวลา

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งนี้

1. องค์กรควรสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
2. องค์กรควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาปัญหาความต้องการ รวมถึงการตัดสินใจ การวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน
3. องค์กรควรให้ความสำคัญแก่บุคลากรทุกช่วงอายุ เปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีโอกาสในการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น
2. การศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

เอกสารอ้างอิง (References)

- จันทร์ทรา กมลโรจน์. (2560). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดร้อยเอ็ด*. หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธิดารัตน์ เฒ่นางกุล. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ประสงค์ สาวเสน. (2551). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลหลักเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี*. บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ปาริชาติ วิลัยเสถียร และคณะ. (2548). *กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- พีระ พรนวม. (2544). *ศรัทธาต่อหลักการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน*. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที่จังหวัดสมุทรสงคราม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุพินดา เกิดมาลี. (2547). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร*. หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- อิน ดีแสง. (2551). *การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน*. รายงานการศึกษาอิสระ รป.ม.ขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.